

MÜSİAD

30
yıl

SAYGI KİTAPLIĞI SERİSİ

MÜSİAD olarak, ülkemizin yetiştirdiği kıymetli iş insanı, akademisyen ve düşünürlerin ülkemizin entelektüel ve ekonomik seyrine yön verdikleri yaşam öykülerini ölümsüzleştirmek amacıyla MÜSİAD Saygı Kitaplığı projesini hayata geçirdik.

Editörlüğünü **Dr. Şefik Memiş**'in yaptığı MÜSİAD Saygı Kitaplığı'nın ilk serisinde; müteşebbisliği yanında hayırseverliği ile binlerce gönüle dokunan, iş dünyasında ortaya koyduğu başarı ile kazancın hayırla bütünleşmesinin somut örneklerinden **Abdullah Tivnikli**'nin hayatını **Yusuf Temizcan** kaleme aldı.

ÖNSÖZ

Abdullah Tivnikli, kuşkusuz Türkiye'nin son yarım asırlık tarihi dikkate alındığında en önemli simalardan biri olarak anılabilir. Onun bu denli önemli oluşu, sadece ticaretteki başarılarından, yatırımlarından, faizsiz bankacılığı Türkiye ile tanıştırma mücadelesinden, müteşebbisliğinden, hayır ve hasenatlarından ya da kendisine karşı her kesimden hissedilen güven duygusundan gelmiyor. Elbette bunlar da değerli olmakla beraber asıl kıymeti; vizyoner yapısı, yerli duruşu, yaptığı hayırların çıktıkları ve öncülük ettiği kurumlar vesilesiyle geliyor. Zira bu birkaç maddede özetlenen ve bu çalışma boyunca açmaya çalışacağımız gerçeklik, Türkiye'nin gelecek on yıllarda önünü açan "görünmeyen hamleleri" olmuştur.

Abdullah Bey'in hayat hikayesi aslında bir bakıma Türkiye'nin de hikayesidir. Erzurum'da hem anne hem de baba tarafından köklü bir aile geleneğinden gelişi, büyüdüğü evin bir medrese işlevi görmesi, babasının Milli Görüş Hareketi içerisindeki önemli pozisyonu, abisi Fahreddin Tivnikli Bey ile Yeniden Milli Mücadele Hareketi içerisinde yer alışları, 12 Eylül'ün kaotik ortamında üniversite tahsili almış zeki öğrenciler oluşları; Türkiye'nin 80'lerden sonra dünyaya açılmasıyla paralel bir şekilde iki kardeşin genç yaşlarda cesurca ticarete atılışları, aynı dönemde Hüdayi Vakfı'nın kuruluşuna öncülük etmeleri ve bu vakfın pek çok mazlum coğrafyada yoksullarla beraber oluşu; yüzlerce hayır ve faaliyetlerini desteklemeleri, bağımsız düşünce kuruluşlarına öncülük etmeleri, faizsiz bankacılığı Türkiye'ye getirmeleri; Albaraka Türk'ün ve

Kuveyt Türk'ün kuruluş süreçleri, özellikle bu iki bankanın Anadolu sermayesini desteklemesi ve bu desteğin Türkiye'nin önemli bir dönüşüm yaşadığı 2002 sonrasında motor görevi üstlenmesi... Her biri ayrı ayrı değerlendirildiğinde Türkiye ile ortak hikayeye işaret ediyor.

Abdullah Bey'in, donanımlı öğrencilerin yurt dışında iyi eğitimler almalarını önemsemesi ve bunu maddi manevi desteklemesi, İSAR gibi kurumları bizzat kendi isteği ve vizyoner yapısıyla kurup, kendi ifadesiyle "Ehli Sünnet alimler yetiştirilmesine" gayret etmesi... SETA gibi bağımsız düşünce kuruluşlarının kurulmasına ön ayak olması; Uluslararası Genç Derneği, ADAM, Eko-Politik, Sabahattin Zaim Üniversitesi gibi kurumlar, onlarca camii, okul, yurt; ülke sathını aşan yüz binlerce yoksula ve talebeye yardım ulaştırılması, Afrika'da yapılan devasa faaliyetler, Asya'da kurulan medreseler, Türkiye'de doğu ve batı illerindeki çocukların birbiri ile kaynaşması projeleri, yenilenebilir enerji yatırımları gibi pek çok farklı alanda yapılan işler düşünüldüğünde, birkaç ömre ancak sığabilecek bir bereketin olduğunu görebiliriz.

Abdullah Tivnikli gibi isimlerin hayat hikayeleri hem geçmişin birikimini temsil edip yaşatmak hem de geleceğe dair ümitleri yeşertmek açısından önemlidir, tekrar tekrar okunmaya layıktır. Bu portrenin arkasındaki önemli isimlerden birinin de Fahreddin Tivnikli olduğu unutulmamalı. Bu inanılmaz uyumlu iki kardeş, omuz omuza vererek Türkiye'nin aydınlık geleceğine inandılar.

Abdullah Bey, bütün ömrü boyunca mümkün olabildiğince takvaya ve tasavvuf terbiyesine uygun bir hayat yaşamak gayesindeydi. Abisi Fahreddin Bey'in vefatı ile beraber kendisini ticari işlerinden ziyade hayır faaliyetlerine adanmıştı. Ülkemizde hayırsever insan çoktur, pek çok kişi imkanlarıyla doğru orantılı olarak yardımda bulunur, malının bir kısmını infak eder fakat Abdullah Bey bunu vizyoner yapısı ile birleştirerek, verdiği her kuruluşun hedefi on ikiden vuracak şekilde ilgili yere ulaşması konusunda çok hassastı. Emsalleri ile kıyaslanmayacak kadar fazla hayırda bulundu. Vefatına yakın malının üçte birini de vakfetmişti...

Yaptığı hayırların reklamını asla yapmadı. Adını hiçbir yere vermek istemedi. Bu hayırları ilgilileri dışında neredeyse hiç kimse bilmezdi. Tıpkı Efendimiz'in (sav) "Bir elin verdiğini ötekinin

duymaması” düsturuna uygun şekilde... Diğer taraftan çarpan etkisi oldukça fazla olan işlere yoğunlaştı. Alim yetiştirmek, nitelikli insan sayısını artırmak, gençlerle ilgilenmek, yayın faaliyetleri yapmak, yüksek lisans düzeyindeki öğrencileri daha iyi eğitimlerle tanıştırmak, mazlum coğrafyalarda imkanlar el verdikçe yardımcı olmak gayesindeydi. Onun gibiler az bulunur. O yüzden dönüp tekrar hayat hikayelerinin izleklerini çıkartmak özellikle geleceğin Türkiye’sini inşa edenler için çok hayırlı olacaktır.

Onun ticaretteki cesur atılımları, Körfez sermayesinin Türkiye’ye gelişindeki mühim katkıları unutulamaz. Ticari zekası çok iyidir ama ticaret ahlakını da önemsemiştir. Ve bu kıymetini bilenler için her şeyden daha değerlidir.

Bu hatırat ve biyografi çalışmasının sayfalarını karıştırdıkça bereketli bir ömrün adımlarıyla karşılaşacaksınız. Yer yer başarısızlıkları, pişmanlıkları da göreceksiniz. Bu böyledir. Hepimiz insanız ve hata yapmak bize mahsus. Lakin Abdullah Bey bilerek, kastederek kimseye zarar vermedi; hele ülkesinin aleyhine iş yapmayı aklından dahi geçirmeden temiz bir hayat yaşadı. Buna şahidiz.

Kendisi ile Haziran 2018’de başlayarak 16 hafta boyunca mütemadiyen görüşmelerimiz olmuştu. Çocukluğundan başlayarak hayat hikayesini dinledik, ses kayıtlarına aldık ve daha sonra bunları metne dönüştürdük. Ailesi, sevenleri, onu tanıyan pek çok önemli isimle görüşerek Nisan 2019’da “Muhsin Kıvamında Yaşamak: Abdullah Tivnikli”¹ eserini yayınladık. Muhsin Kıvamında Yaşamak, Abdullah Bey ile yapılan uzun bir nehir söyleşiden oluşuyor. Ayrıca devlet büyüklerimizin, ailesinin, akademisyenlerin, kanaat önderlerinin Abdullah Bey hakkındaki görüşlerini, hatıralarını içeriyor. Abdullah Bey’i 6 Kasım 2018’de ebedi yolculuğuna uğurladığımızda maalesef bu eseri görememişti. Allah kendisine gani gani rahmet eylesin, taksiratını affeylesin... İnşallah yaptığı güzel işler sadaka-i cariyeye olarak kendisine geri döner.

Elinizdeki bu eser ise MÜSİAD’ın “Saygı Kitaplığı” serisi için hazırlanmış olup yeni baştan Abdullah Tivnikli’nin biyografisine yoğunlaşmaktadır. Kendisi ile yaptığımız uzun görüşmelerden edindiğimiz izlenimler, bizzat kendisinden duyduğumuz hatıralar da yer almaktadır.

Bu kitap hazırlanırken henüz vefatının üzerinden 1 yıl bile geçmemişti. Elbette özlem ve üzüntüsü başta ailesi ve sevenleri olmak üzere, onu tanıyan hemen herkes için devam ediyor. Bu anlamda, eseri okuyanların Abdullah Bey'in ruhuna fatihalar göndermesini bilhassa rica ederiz. Kabri nur, mekanı âli olsun...

Hepimiz biricimiz, hepimizin hikayesinin eşsiz parçaları var ve her biri anlatılmaya değer. Ama bilhassa önemli işlere muvaffak olmuş, ülke ve ümmet için anlamlı pek çok kişi hatıraları yazılmadan bu dünyadan ayrılıyorlar ve o güzelim anılar da onlarla birlikte toprağa karışıyor. Halbuki bu altın kıymetindeki hatıraların kaleme alınması, biyografilerin çalışılması gelecek nesiller için ne kadar kıymetlidir. Hatta bunlara ek olarak internet ve video çağında biyografi-belgesellerinin yapılması çok çok önemlidir. Umarız büyüklerimiz bu konuda daha az mütevazı olurlar ve gerekli kurumlarımız da destek vermekten kaçınmazlar.

Bu niyet ve temennilerle, bu çalışmanın hayırlara vesile olmasını dileriz. Eserin yayımlanmasında çok önemli bir yeri olan MÜSİAD'ın tüm yöneticilerine, "Saygı Kitaplığı" projesinin yürütücülerine, bilhassa başından sonuna kadar eser üzerinde büyük emeği olan Ebubekir Kalkan Bey'e çok teşekkürler.

Gayret bizden tevfik Allah'tandır.

Yusuf TEMİZCAN